

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Hovudutval for samferdsel og mobilitet		25.05.2021
Fylkesutvalet		01.06.2021

E134 Haukelivegen AS - forslag om å auke eigarane sine bidrag

Forslag til innstilling

1. Fylkesutvalet ber eigarrepresentanten røyste for den føreslegne kostnadsdelinga mellom eigarane for 2022 på den komande generalforsamlinga.
2. Fylkesutvalet ber eigarrepresentanten krevje at sak om kostnadsdeling for 2023 og seinare år vert gjort grundig greie for til generalforsamlinga neste år, gjerne med ei vurdering av potensialet for andre inntektskjelder og om driftsnivået er føremålstenleg.
2. Fylkesutvalet ber eigarrepresentanten røyste for forslaget om å forlenge medlemene i valkomitéen si maksimale funksjonstid på den komande generalforsamlinga.

Samandrag

I samband med at det skal gjennomførast generalforsamling i aksjeselskapet E134 Haukelivegen AS den 11.06.21, er det behov for instruks til eigarrepresentanten i to av sakene som står på agenden. Den eine saka gjeld forslag om å auke eigarane sine bidrag til selskapsverksemda i 2022. Den andre saka gjeld forlenging av maksimum funksjonstid for medlemene i selskapet sin valkomité.

Rune Haugdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne underskrift

Vedlegg

- 1 Innkalling til generalforsamling i E134 Haukelivegen AS 11.06.21.

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

I samband med at det skal gjennomførast generalforsamling i aksjeselskapet E134 Haukelivegen AS den 11.06.21, er det behov for instruks til eigarrepresentanten i to av sakene som står på agenden. Den eine saka gjeld forslag om å auke eigarane sine bidrag til selskapsverksemda i 2022. Den andre saka gjeld forlenging av maksimum funksjonstid for medlemene i selskapet sin valkomité.

Om selskapet

E134 Haukelivegen AS er eit interessefellesskap som arbeider for utbygging og standardheving av transportkorridoren E134 Karmøy - Frogn, RV36 Seljord - E18 og sambandet E134 - Bergen. I tillegg kan selskapet arbeide for å fremje interessene til viktige sidegreiner til denne transportkorridoren, når dette styrker arbeidet for korridoren.

Fylkeskommunen eig ti aksjar i selskapet, noko som utgjer 2,17 % av aksjekapitalen. Dei andre eigarane er tre andre fylkeskommunar, 33 kommunar og 8 verksemder (kommunane Samnanger og Bokn kom inn på eigarsida i 2020).

Behov for bidragsauke

Selskapsverksemda vert hovudsakleg finansiert med bidrag frå eigarane. Av dei samla inntektene i 2020 på om lag 1,24 mill. kr var om lag 1,22 mill. kr bidrag frå eigarane.

Selskapet har i fleire år vore avhengig av også andre driftsinntekter. I perioden 2015-2020 har desse «andre driftsinntektene», som skriv seg frå m.a. Fellesfondet for Øvre Telemark, innvilga planmidlar/arbeidskapital og avvikling av Odda Vegfinans AS, variert frå 1,4 mill. kr til 0 kr. I 2020 hadde selskapet om lag 20 000 kr i «andre driftsinntekter».

Det er selskapet si oppfatning at selskapet ikkje lenger kan basere seg på slike andre driftsinntekter for å oppnå eit rekneskap i balanse, og styret tilrår derfor å auke bidraga frå eigarane i perioden 2022-2025. I første omgang skal eigarane, på generalforsamlinga i 2021, vedta kostnadsdeling for 2022.

I tillegg til nedgangen i «andre driftsinntekter», viser selskapet til ein auke i driftskostnader i 2020, noko som bidreg til å forverre selskapet si økonomiske stode. Av årsrekneskapen for 2020 kan ein sjå at selskapet sine samla driftskostnader har auka med om lag 1 mill. kr frå 2019 til 2020. Selskapet viser til større aktivitet enn andre år, hovudsakleg i samband med selskapet sitt arbeid inn mot Nasjonal transportplan 2022-2033. Dette har m.a. medført ein auke i reiseutgifter.

I 2020 har selskapet også hatt utgifter i samband med tilsetjinga av ny dagleg leiar, Pål Kårbø. Han vart tilsett i 100 % stilling frå og med 01.02.20. Før dette hadde selskapet i 19 år ein avtale med Børge Skårdal, om kjøp av tenester til dagleg leiing tilsvarende 80 % stilling. Det har gått med midlar til sjølve rekrutteringa og i tillegg var det ein overgangsperiode på om lag to månader, der selskapet løna både eksisterande og ny dagleg leiar.

For meir informasjon om årsrekneskap m.m., sjå generalforsamlingsdokumenta som ligg som vedlegg til saka.

Selskapet sin eigenkapital er per 31.12.20 på om lag 2,34 mill. kr, mot om lag 3,57 mill. kr per 31.12.19. Sjølv om selskapet har noko eigenkapitalreserve som kan nyttast dei neste åra, ønskjer styret å lage ein økonomiplan for 2022-2025, der det vert lagt opp til balanse i drifta kvart år. Den 06.04.21, i styresak 09/21, vedtok styret derfor følgjande:

«Styret meiner det er viktig å sikra selskapet tilstrekkeleg driftsmidlar for å kunne følgje opp arbeidet med NTP 2022-33, samstundes som ein allereie no startar mobiliseringa fram mot neste revisjon av NTP i 2025. KVU - arbeidet med arm til Bergen er også viktig for den langsiktige satsinga på E134 som aust-vest samband... På bakgrunn av dette vil styret anbefale komande generalforsamling å gjera vedtak om kostnadsdeling etter scenario C med 30 % auke inntekter 2 år og 3 % auke kostnader.»

Forslag til økonomiplan for 2022-2025, vart lagt fram for eigarane i eigarmøte 23.04.21, med tre ulike scenario:

- Scenario A: 3 % auke i både inntekter og kostnader (eit slags 0-alternativ)

- Scenario B: 10 % auke i inntekter to av åra i perioden og 3 % auke i kostnader (moderat opptrapping)
- Scenario C: 30 % auke i inntektene to av åra i perioden og 3 % auke i kostnader (kraftig opptrapping)

Med scenario A viser selskapet sine eigne utrekningar at underskotet vil auke kvart år. Sameleis viser selskapet sine eigne utrekningar at ei moderat opptrapping, scenario B, ikkje vil vere nok til å få eit rekneskap i balanse. Styret tilrår derfor at ein går for scenario C, som inneber ei kraftig opptrapping i bidrag, og som betyr at ein alt i 2023 vil kunne oppnå balanse mellom inntekter og kostnader, og at ein i tillegg vil kunne ha noko til overs til t.d. utgreiingar.

For Vestland fylkeskommune betyr scenario C at ein går frå å bidra med 70 000 kr i år, via 91 000 kr i 2022 til om lag 125 000 kr i 2025. Det er då lagt inn ein auke på 30 % både i 2022 og 2023, og ein auke på 3 % dei etterfølgjande åra. Det er lagt opp til same prosentvise auke for dei andre eigarane. Tidlegare år har kostnadsbidraga blitt indeksregulerte.

På generalforsamlinga i 2021 er det som nemnt over ikkje lagt opp til at eigarane skal vedta økonomiplan for heile den føreslegne perioden, men at ein skal vedta kostnadsdeling for 2022.

Forlenga maksimum funksjonstid for valkomité-medlemer

For å sikre kontinuitet i valkomitéarbeidet, føreslår styret å forlenge medlemene i valkomitéen si maksimale funksjonstid frå fire til seks år. På denne måten vil medlemer av valkomiteen kunne vere med to år utover den kommunale/fylkeskommunale valperioden, noko som kan gje betre kontinuitet i komitéarbeidet.

Praksisen med å ha ein valkomité i selskapet vart vedtektsfesta i fjar, ved vedtak på generalforsamlinga 04.06.20. Forslaget gjer det derfor naudsynt med ei endring av vedtekten § 7. Vedtektsendring krev 2/3 fleirtal på generalforsamlinga.

Vedtakskompetanse

Fylkesutvalet utøver eigarskapen på vegner av fylkestinget i dei fleste sakene om fylkeskommunal eigarskap, slik det følgjer av reglement for fylkesutvalet, innleiinga, kulepunkt fire. Fylkesutvalet tek vidare avgjerd i saker der avgjerdsmynne ikkje ligg til anna organ, og der saka ikkje er av prinsipiell betydning for fylkeskommunen si verksemd, jf. reglement for fylkesutvalet punkt 2.1.7.

Vurderingar og verknader

Slik den økonomiske stoda i selskapet er, må selskapet dei komande åra anten auke inntektene sine eller redusere utgiftene sine. Bakgrunnen er at selskapet tidlegare har basert seg på «andre driftsinntekter» for å få rekneskapen til å gå i balanse, og at selskapet ikkje lenger kan rekne med desse inntektene. Styret tilrår ei løysing der ein aukar bidraga frå eigarane.

Fylkesrådmannen er noko avventande til ein så stor auke i kontingensten som styret legg opp til, men ser at eigarane, i første omgang for 2022, bør auke bidraga sine. Før ein eventuell ytterlegare auke i 2023, og i det vidare i 2024-2025, hadde det vore nyttig med ei grundig vurdering av om det også finst andre inntektskjelder, slik som tidlegare, og om driftsnivået er føremålstenleg. Sidan 2020 var eit ekstraordinært år når det gjeld driftskostnader, vert det også interessant å sjå korleis resultatet vert i årsrekneskapen for 2021, før ein vedtek kostnadsdeling for 2023 og vidare.

Den føreslegne bidragssatsen for 2022, og dei planlagde satsane for 2023-2025, er elles ikkje særskilt høge samanlikna med bidragssatsane i det liknande interessefellesskapet «I/S Fjordvegen rute 13», som er organisert som foreining. Vestland fylkeskommune sitt bidrag til «I/S Fjordvegen rute 13» har stige frå 85 000 kr per fylkeskommune i 2019 (både SFFK og HFK var medlem), via 180 000 kr i 2020 til 200 000 kr i 2021. Medlemene i I/S Fjordvegen rute 13 har altså vedteke at Vestland skal bidra med om lag tilsvarande summen av det dei to tidlegare fylkeskommunane betalte kvar for seg. Den andre medlemsfylkeskommunen, Rogaland, bidrog til samanlikning med 100 000 kr i 2020 og skal bidra med 120 000 kr for 2021.

I E134 Haukelivegen AS er det lagt opp til like satsar for dei fire fylkeskommunane (Vestland, Viken, Vestfold og Telemark og Rogaland).

Styret sitt forslag om å forlenge maksimum funksjonstid for valkomité-medlemene for å sikre kontinuitet i valkomiteen, kan ha gode grunnar for seg, og fylkesrådmannen kan ikkje sjå nemneverdige ulemper med denne endringa.

Økonomi: Dersom generalforsamlinga vedtek styret si tilråding, vert fylkeskommunen sine kostnader til selskapet i perioden 2021-2025 om lag dobla.

Klima: Ikkje direkte relevant, utover at selskapet arbeider for utbygging og standardheving av veg og den innverknaden det måtte ha på klimaet.

Folkehelse: Ikkje direkte relevant.

Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 (Regional planstrategi): Eit særleg viktig innsatsområde i Vestland, som ledd i klimatilpassinga, er utvikling av eit sikkert og stabilt regionalt og nasjonalt veg- og banenett. God mobilitet sikrar vidare innbyggjarane tilgang til arbeid, tenester og fritidsaktivitetar. Gode regionale samband er viktige for å sikre innbyggjarane god mobilitet på tvers av fylket, til andre deler av landet, og til viktige knutepunkt utanfor fylket. Alle dei sentrale næringane som er viktig for norsk verdiskaping og eksport har tyngdepunkt i Vestland. Dette næringslivet treng eit trygt og effektivt transportnett mot marknadene.

Konklusjon

Fylkesrådmannen tilrår at fylkesutvalet ber eigarrepresentanten røyste for den føreslegne kostnadsdelinga mellom eigarane for 2022 på den komande generalforsamlinga. Fylkesutvalet bør vidare be eigarrepresentanten krevje at sak om kostnadsdeling for 2023 (og vidare) vert gjort grundig greie for til neste års generalforsamling, gjerne med ei vurdering av potensialet for andre inntektskjelder, og om driftsnivået er føremålstenleg.

Fylkesrådmannen tilrår også at fylkesutvalet ber eigarrepresentanten røyste for forslaget om å forlenge medlemene i valkomitéen si maksimale funksjonstid.